

U. B. BERGEN

Ms. 185 f

Ophobet Bergen
May 1816

U. B. BERGEN

Ms. 185 f

Et Døs Ord om Opførelse i Borgund 2. Aug 1816,
af P. Gjæring.

Følgende Lov af 1. sti Februar 1816, skældt Det ømmede Rådhus af Bræn-
devenskele spørres til den norske Statskeps, som Indsatzl, af
Sønnernes Fæderes HævndelsesRåd, 5. v. 1816, hvad den 2. v.
skældt opkøres af Fæderen, i den enig med de øvrige Stænder, i-
sævnd, at Enhver som hvilken Råd, havde Lov af Lærlære Bron-
deven libeged Behov, dog under visse Bestemmelser. Folket inde
peee Landet, der hvede langt fra Kjøbholdeerne og som havde fæn-
get som ingen Kommunikation med dem, fandtes at befinde
sig ud med dem Bestemmelser, da de servir. icke har fået til-
verke Brondeven af egen Produkt libegel Brug; jævntog til
Følg. men derforvidt ikke lengere Drusken from Først lib sin
Kreulare; men ved Søkunstet af forudspaw Øerne, hvor det
havde en mere lettaat Kommunikation med Øyene, og hvori
men mindre fandtes om ha' gennom Tilladelsh u. Lærlære Bronde-
ven, som dog intet hjælde dem, blev denne modtaget med

Mennur af Almuen, og sum isor githedz sig med Goring og Ør-
luer blanda den uoplyste Almue i Borguards Reibnud, varur Høst-
thinget for bimelde Reibnud Almue feue Gaardur Fornes pr.
Borgund daz 1816. Til berummed Tid og Sted, erdfandt
sig, haude Omegheden og den thingfugend Almue; men denne vidlo
vidlo har chi syden Lundmark, hvad sum var Brondes ins-
kret, og hvor mejet den øvrige Skret vildt faldt paa hvoe Jord-
brejder; den sidste Skret vildt do beloh, men den sidste faldt i R.
R., men herpaa faldt ingen Brond, enten faldt i syden i R.R.
vildt, eller muligens havde i R.R. paa staunende etor Runo gjoet det, hvad
for Thingalmuen brongt storkeind paa syden og begyndte allmene
og mere at blive hærerholt, beundt inde i Thingstuen og ind paa
Raadspladsen; paa at den ene fægt as overgaar den anden i denne
Ord af Dalgård. Under denne tilmunt inde i Thingstuen, hvad
her blanda etor samlingar en Stemme, som sagde: "at den for-
ste Skret som belader Brondesinskret her idag, skal i hellebaus" -
Derk forblivende promulgado Ord, var nuget, sum folgeliig ei Run-
de laale, celler mindst inde i Thingstuen lig vorst i Thingret.

Tugden næste sig op fra Bordet og gik frem paa Gulvet for at få en
VidensRukke om, hvor han havde Tidslægget op høje i det syd. Rom.

Endskindt i fløst af Thingulmuen gav viste hanom som i døde
hans Ord, vilde de Dag i dørsningen nødig ud med Projekt. Endelig
fik Tugden da 2. Månd nemlig: Elias Hauseide af Knud Ør, tæb
af leRøft, at det var Steffens Emblem fra Borgeruds Sogn, som
havde indeholdt hans forbluffende Ord. Nu befaloede Tugden, at Cons-
muntet med tilbage kom, at foretæmmede Steffens Emblem som
Mesterskab i Roskilde i Holbæken, ved ved 3. Etapte, blev
der ligesom en lidet Peep i Træsnitzen, endskindt i døde
gjordt storRø i Gennem hvo Thingulmuen. Sæt Meiklebuny
fra Værsund og Peter Tonning fra Skarupsgaard, gik sin fram for
Thingboldt og sagde: "Vi skal savnev i Tørke som belægges
I den Rø, der her ider," og sagde der også en del andre af Thingulmuen
som højt ved belæg Rø. Der herskede i ørret en stor Vil-
lie og en stor Væring blandt Thingulmuen, i dørsniting af, at be-
tæmmede Steffens Emblem stillede blive enistadt, men da viste Rø
paa hvad Knud i Røen begyde ud. Herledt af Almuen

hegde, at Jes i Køn var Jonathen Mand som blev anisland, men
at Jo havde laget en eisRiglig Mand, og at han 2° Mand Elias Gavriil
og Knud Olsen Godvilles Romme til at give et fuldt Vidnerbrev,
dog uden, at nævne nogen anden. Det gældt om, at man skulle ha-
ve anisland en eisRiglig Mand, indenst fij i KB alleom om i Bor-
gundsbyen, men af dem der var kendt i byen Helsingør og Vording.
Almuen i Borgundsbyen ifor, Runde Dag i KB forson fij med den
Tyrk, en Mand, en af dem der var kendt i byen Helsingør, som havde et Raufte
nids forson Denen Tyrk, nu skalde fide anisland. Tolv Mand
fau Godvilles og Ottenges land forstue i den Anden dag en Reip
til Clugdars Gaard Brandeb, der Clugden nu var hjemkommen fra Skan-
gen, idet Helsingør, endnu af formue Clugdars med Jes Godvilles Bro, ^o
og giv dem Griffen Emlen fri, men da Clugden faw fra sin ^o
Brandeb, han skar Brandeb fra storke bemærket, næsthen i KB
havde han skulle gjøre, da han gav stjernel i hand Andre i Rom.
Han fandt det derfor klugt for Jes Brandeb at giv i Kyll, under
Erlingens, da han er nu hjemmed, da han er Runde vidt havde en
afhjælp Borgarb. Rennsville forstue. — Den nu Denne Den

Reis ikele ledde libnæfel frønske Repæltet, blev Almün
end mere opbragt af stændte efter en Sammenkomst med nylig af de
"vneige Almærmænd i Borjands Sogn, hvor man da i Sammenkomst
ne besluttet, ikke længere at få nu for lib Tænk om Innbyg.
"Vi Rulle syge af givne Rørs Trost; vi ville høje nu lib Rørs
nigen af høje Skader ud af Kongeligt, da vi ved, at høje Johannes
Rørs vilde levere os Nigheden lib Aarskøft nævnen nuv
høje Kollega Vilie; og af Nigheden har hødeste eksisteren en u-
rigdig Mand." Men da er fundt, høye Det Kongens lib, da
nyder ikke for nylig nuv Mand, at udpræve det Trost, for da
Ren Nigheden frønd Romme af grise Disp; nu, da skulde nu
juagd af voro mod alle Mand af Høgelaugt. Efter et færdent
Rørsommert af de forståndige af Almün, blev da da besluttet, at
de Rulle sonder Budstikket om i høje Borjands Sogn, med Be-
faling, at alle Mand af Sognet en vir Dag skal løs afgive lib
de ved Aarskøft i Rørsommer.

Det var mand Hierlaus Godt, som, da han var retten af de formeste
Leden lib Det store Domstolen, da det var ham, som havde

skreuet de om liden Brudsterke lib. Middel Brummers
Den den bestomt Duy, den 18° Januarij anno 1817. few man
few alle Planten op Sijns, Brants bernundt med toll, senyt
plein end haud man van want lib. Casse few on Prinsengracht naer den
Burgersche Almoeid Dagen lib. Burgers Kerk; og alle Sijne iland
aud Hollerijen. Den nie do pleste af Almoeid naer Romme up
lib. Knechtshuys i Hollerijen, naer der myva, som jthant Br-
aakelijker over deth fortgegaen, few al der hengist en lung
Stad iaden al myet bleu fortgegaen naer Sijnen. Den Mondt op
Almoeid van endy few forsigte, al do niet eer lib. Prins,
for al takmed Prinsen von Prinsen Hr. De Leonis Rijksbaas, som
al hore haud hem vlede sijc om deauw Dey, som do nu haude
lib. Geestig ut ijsfroe. Den Gaudent Prins ligge lieg van
for Hollerijen, haue hen Cirkel op Haagvraagen, haue Cora-
stineen got Ahdning haue pia Record, helc Sijen ut ijsfroe haud
Almoeid haude few uide aud Hollerijen; og do haue few him i Mond
Romme der ghe, gav hem sijc i Comtak med hem, og hoorauw haue
few des bestomtster er Klank, al des aer es mejet eerlyst done-

tegnde, som Iw nu havde fore, idet Iw ved Magt vildt eitlare
on Arestant af Stenhuset, som Vorigheden havde ledet anstreng.

VornRivens sag Lovbogen from, og for Rådene ved AmmerRæy Iw
Iw tristRæl i jamm, som han havde dem vist Volket Innu, idet
han forstod med dem Lovbogen. Bemelde 3 Mønd blev Iw juw
meget præmieret af VornRivens Frosslinger, at de ønskede hel-
lene at han vore hjælme, end at han vare lagt Del i Sagten, og til-
Bjærgogave II Iw for den forsamlede Almøn, haad VornRivens
havde sagt, og præmiet de Iw i Lovbogen, det af VornRivens an-
mørkeste Sæd, der Rude have Hæfgen til den Kontagende, men
Almøn faunet næsta easkommig: "Haaed brugt vi us um den tigele
Ummen, og haad hen fjor?" Reb ud gjorw us op til Nørre,
Iw vi en fumung Mand, og intil forsluge us? Nej, men
en Ting er nödvendig, vi må nu bruge Vorligethed, fealidix, us. De
i PR. fleest nogen af us fast. Han Johannes her levend us Nø-
len til Aresthuset, og nu skal alle Mand som her er tilbæv,
lege i Nølen, saue et vi Reen væfer, at vor megit orfylige
alle, og haad vih Iw nöd faw gjorw med en hel Almøn!"
Sædledes lød RedSalderne af dem. Det først og fjerst et voro Læren for

I de Vorlegende. Aressforvaret Johanes Olvan Colmij, gik
den Dey, som sidvanligt, iew lypsynu Værmels Røft, der nuR næsta
næpew Knærene, og idet, at hun holdt Niglen til Arestküpt, fæn-
leses under Røftet, at den Knæpp Røft kiggen eindt dens nederste
Knæ, sagde han ligg som heu Cyg: "Ni mis faast Niglen paa
Dokke ikke." Men icE Sø var der nogen som nippede tilpæ Niglen,
Der næ bles fast i Niglehüller, og for at alle Mand, som var tilslæ-
dt, at Kølle høg med Knæder i Niglen, gik det Almuen en Rundgang
omkring Røfet. Nø bleo dette oplykket af Gassen gik ud og
ibud, og fulgt sine Bygdemænd hjem. Deur familijs Baade næ
varo fordig fra Landet, lød der et forfærdigt Hørne fra den
forstørrede Almue, paa det gav en voldig fra den normeste ejde. -
Somskaines Rødder, som framdeles, hølde Tid, fra sin Høve,
havde iugtaget Denne Begeivenhed inde ved Arestküpt, sagde, idet han
gik tilbage paa sit Røftet, at Det var vilde bliv et gyld Hørne
for den Borgmænske Almue."

Sænrob Høds Vorighed, som mangle under Drapors haand, havde efter
dette Optræn med stor Opmerksamhet fægtet sig tilbage til den blandt

Tolkel i ande trækket af Tugdene, da man tolkede sig muligheden af,
at næste geng i Tolkel kunne udnytte sig til videre Kredit, og for at fore
komme dette, blev desuden lagt Lovmunderen Simon Kildel Lund, af hvem
Almuen Erikssøn fra Næstved Skov, om hvilke orklow, at han
gav Deb vilde tage med Borgmester Pegas Almuen, om derp atter vidre reic
pig, nuas den højtidsdag den 28. juli givet. Da Lovmunderen
kom ihu af Borgeren ind til Skovsbyen, hvor han en hvid Mand, som
iagten Deb vilde tage ind, målde Ørklow, skulde indskrive denes Naue,
men da bemeldt Borgerne havde blødt omponistet den prærie Deb af Synt.
blev Tolyen den, al Raa & Haav, nemlig: Edward Hamon i Honigebus Ø
Willemsen Colvin, samt Sirers af Nils Hauke, underskreven Borgerlouet.
Hvad det blødt omponistet ayfør i Synt nordre Del, var man fældet paa,
at det havde været en stor Tidslønning, da blev oplystet Mand, saaom:
Amund Skov, Birger Jørgensens Knud Ekel, Jeaner Bredt, Tider Tiderup paa
Røn Engestofte, samt John Tidblitz. Tider lib. Nedskrivnen af Kirke Rønner,
ville have underskrevet hinst Borgerlouet, men da dette ikke ville være til den
prærie Herjyt, skulde Lovmunderen og øvrige paa Skovsbyen Kilde-
louet oppfordre Almuen til bestemt at orklow sig for næste Dag. Efter

med Guds hjælp, da Sondegaard Brogård Kirke, indførte Løvmanden
Simon Rørbæk Lind fiz, og tilhørte Almuen, hvorefter den vilde stille
sig lige over for Almuen i Borgværd Sogn, idet omstille sig. Det varude
en Lund, fremmed nogen vilde jætne fiz om Sagen, da et Rygt havde udbredt
sig fra Borgværd Almuen, at de skulle være en uskyldig Mand som var
bleven aristedet, og at Almuen dermed ikke havde gjort andet end hvad Det var,
og at Almuen i dag har ikke nogen al befrielse, men at Øreskabla muligens
derud ville komme i Hæle, naar den fuldstået har aristedet en uskyldig Mand.
Sædende Bevægning i Nakskov i Danmark sag, havde gjort fiz ej holdende
hos Almuen afhørt i Brogård Sogn, og en stor Del af denav næste ikke,
hovedt de skulde have haft Løvmandens Prægmaad. Endelig blev
Almænd Brogård, Hoved Ekerob, Peder Engesth og John Gylling enig
om, at den førstnævnte Almænd Brogård, skulde have Almuenes Vogn givet
Løvmanden Claus i folgevald ved Lydt; "Kie vi d. værige næste høst
havde de holdt med Borgværd Almuen i den sag, & Øreskabla tilført
en uskyldig Mand, so sker det afhørt præf. jo." Dette var givet
ord for Denegene d., sagde den nævnte Løvmanden Gylling, og
derud skulde han samtidig afdøse form Almuenes Sogn haft Løvmanden
dens Oppordning.

Han Sondegaard Brogård Kirke, var den nogen som da fik det, at
muligem næste Amtsmænd udover Brogårdens Løverdegegen; Det var en

der Breud uymunye Almud i Ryde, uymuligem van dat i Aaledning af den
neug, hew vilt wesp derde lib Borgund". "Nei" sprude Jans Trompen,
Amtmunder liget sig vist ikke stort om des Ford's vrouwe han, dat was mere
troeft, al dat was i Aaledning af Tager million hew Tonney uyrastriene,
al heuwaerke." Det forholde spijtiglyk, al Amtmunder waerke inden
lib Borgund den noont löwendag, af Tonney efter Predikken i Bor-
gunds Kirke, bruedde han from i Kordörea af holsen mittefotlane
skarpe Tale lib Almuer, i Aaledning den Hundersing af Spionneuvel from
de hewe forlyst. Hugel vider af Tuler Landholt, han ikke gjeagnes
hos; mea huns förde god hew retten lib Almuer vud, al hew 3 Gangs lugde:
"Ve, Ve, Ve! Borgunds Tager Almuer, som has brodt Gvoigheden,
af aib Erde Louen under denet Goder." Efter endt Tonney i Borgunds
Kirke, befalde Amtmunder, at 12. Maand af Almuer skulle Rom-
moned libhum i Præstegauka, for at giv hum Gau spew et Gur
Spionneuvel, som hew viltw fromfotla. Det forholde vud, om do ware
betonkt spew, velsille fotla Heest imod Hugel? hoorpaa do
freest, al det aldig has vort hær Hengst. De bruedde dag, al dat
ikke Riede hew seen stor Belidning, dat der was munye som forgyd, al
der Mand som was blosen existent, was en usiglig Mand. Amtmunder
sprude: Jeg sprude spew Tagerens Breve, af befalde, at Manden skulde
fotla spew fra god indtil der var faldt Dom i Tager, af Tager

med højt mist Bræg i Dage efter at du havde gjort det allerede givet til
at lage Dom til dette, og vilde trosp den offentlige Mægtighed. Det andet
Spørgepunkt var, om du ville efter lovlig Skulde og Værelse med til at
høje, eller der skulle bringes midler til at brikke Mand og Roben
ne frem? Hvorledes du kunne, at vi ejen ^Øgjort høje i æren Mand
ne vilde seip. Det højet imidlertid en lang Tid, idet du nogensl blev
foretaget ved Isaac Day, da Højskolene holdtes i Odense Mænner og Kvin-
ner bleo ikke opført for end i March Mænner næst efter. Isædtil kom
der ven Isædtil Mængel paaev, at Almuen samlede om Dayen imellom
sig endigedes, og fagdommen, at Almuen ikke ville komme til at fås, idet
den forstyrredes deres Kirkesed med et fejende Tale, at mange, især af blandt
folket ved i Kirken. Det har ogsaa været saaledes, at Almuen
stædt paa Jerusalem's Høje, saade da, haillet man måske muligens Runde have
lost sig af de store Palmebøger, som jo end har et Størrelse om Jerusalem's
Belæring, og angivel, at Almuen Denim paaev den overordnede Tid, hædte
sig trostgivende til den Daye Belæringen med Tagtligeligt af
Kirkeley Orden, paaev deres God Day i Højskolen til den historiske og
politiske Oplysning, faure lige benændt. — ^Tegyldes, knud hine

12. Maand, som Almueren til Helsingør, haade landet Almuerne ned
i Frederiksberg, beplættet med Almueres Læren, des ved mindst slige
Biedsømmer, des ved skovene Røder (Bjældkær) fandt fraa Guerl til
Guerl i Sognet, at oppordne Almuerne til, at de alle som et Skab,
skulle have haanden til libet til Guerl og ikke lade sig skremme om det
endnu ville komme lib Blodsudgåelse. Et Glænzen af Januar Maand
1817, nævnte Almuerens Fræsler fra Høiepunktet, og Rytteret gik,
at Almuer i flere tilfærdighedsdage havde gjort, der vildt gjøre
folket sag mod Borgmester Sagas Almuer, lib et alvorlig Afsland i den
nogne Diamet, og derfor var desuden god Ordre, at Guerlens Læg
og nødvendige Stockholmsygele i Helsingør, at oprettholde Poligoden, i
des man lade sig notte lib, at vænnerne miskelte Styrke, da man i folge
Amtets Ordre af 5th af dte Februar 1817, beordrede 100 Soldater af
Major Lind Kompani (Dræger) og 100 se af Kapten Baum-
melhoffs Kompani (Volkes) lib at lugte Kuben i Borgmestershus-
et, for i dødsdødt tilværgede Almuerens Røde. Da mindstlig et
varslor eldes forleden frit Maab. At faedanne Dræsler paa
det alvorligste var blevne trængte, for man af Fogd Aarsmarks

Krigselskrig, eialen til elle konstituere i London, men yderligere
til Frederik, at de ihvert fald ville advarer Almuen fra, at
Layes Deb i Øpsundet, og at fra daværende døgn først og fremmest
afgjort, jeg endegang fra Frederiksstolen i Londones Krigsret. Efter den
først udsatte den 3 Februar 1813 legnede Edward til Borgards Lays
Almuen, og den samme Maaned var til samme Borgards Almuen, som
blev opsløst paa samme Krigskammeret i London, da Op-
standen havde lagt sin mest krenkelige Tare. - Den samme Dag, bleo yd-
paa bemeldt Stoffen Emblem ved militær Hægt, efter en fast i
Anstalten af Det i Danmark med en anden Dæsbroder, nemlig Lars Delfra
Hole, som under de forrige Krigsår, befandt et højt unikt hvidt
Hornsting (1812) afpauet at have brugt i både Dæselskrig mod Ørig-
heden. - Denske Christoffer Johansen Øjon blev affastet paa sin
Besiddelse af en fast i stræten. At Layen og Cornet Ritter i London
nævnt Stoffel, at Almuen's Træfler ville komme til Hænging, han
men ei undres over, naar man ser af Layens Brev, at han har hørt,
at Almuen i London, lege fyd til Stoffel vilde givne folker
Lay med Borgards Lays Almuen. Sen Anledning maa det Lay

Lundmark gjør vaar Raad lib föndre Bondmøl, for at overbevisse
sig om Vorholdeene der bort, og at Folkestimmena der, ikke var paa
det bedste, ferner af Tagdens Raad lib Amtet af 3 Februar 1813, hoved-
i haue vildere sin Trægård for, at ved Borghøjfjord staaende 2. Kompanie
nær Østerbælt ere for det meest med RegtsRaad og CoagesRaad forbundne med
Borghøjlands Almøl, og at en Del Soldater gører endig der i Øgen, og
at godt Det er at hvile paa at Ghefferau gjør Denes Rige til et landsgørke
Den Mor og affordre dem Loftet om StorRaad, saa er det næppe alt om
at de aeldholde Clerk i det Ræderiske GeblitB nævnt det kommer lib d'yr.
Det. Hæst belonelig blev dog Tagen derved, at Underpræstens
og Vorhørs Tillukenerne mod Goffea Emblem af d., blev af-
holde paa den Tid, da en stor Del af Tagdens Almøl var
samlet i Borghøjfjord under Vesterfjorden. Men nu i folge d's
høje Amts Orde paalagt, at Tagen mod Goffea Emblem af
Lars Olof Holms Raad formuer allier, men da Tagen den 3. Maart
1813, tilkres des høje Amts, "at Tagen mod den røde Person staaer
i samme Vorhørs GeblitB med Borghøjlands Almøls Oprindeligt
paa meest den i Tønning med dette underPræster af den Jurib i

nosso Kommission, bestaaende af Regements-Kvartermester Schmid
og Rids Porskriver Ole Sværn Kildab. En Dag i Marto
Meun, hvor samme dateret er paa Bogårdsgården op-
markommere paa, at et overordentligt Trommeslag, hørtes paa
3 stede nære (Ottengen), der varo fældt bemannede Soldater,
som kommede fra Vestsjælland som stormtropper mod Porskriuenes
Guard Pors, etableret af Soldaterne enigere for 100 Mann,
med et Kaptein og 2 Læderofficerer, der alle døde blev Vægt ender
Dorholt, hvor bemeldte Guard Pors, og jo længere Torkirket varoed,
jo flere Mann blev slægtet i Opførelsen, og des stormtropper entalet
af de døde var 12 personer, paa et træskæft i Kolbevigen paa-
længst not ikke kendt mod sagt alle døde. Men blev dorfor
med til at bese 2 Stør paa Guarden Kolbevigt og Lille-
Nørre, til at indkortne de øvrige klænger, og som en følge
heraf, bleommane usicke med selve reaktionen af nyt døde
Soldater, til at stemme Vægt opfør her. Ved paa Væren,
dov der ikke viste sig mere Sign til omogen vedens Optandt hvad
Almæn, som Reinow ejede det nødvendigt at have en stor
militær Rigts stationeret paa Guarden Pors, Kolbevigt

ug Lille-Norw, blev en stor Del af Soldaterne hjemfor-
hvet; Reis 16 Månd og 1 Dødes offiser blev tilbage, der stod
fægt, at Orden blevde Almoeen blev beskyldt; dog før man af
Eged Landmark Brev til Kompaniørskieferne Lind og
Pommelhof, af 1° March 1817, af Sammeleden Maaet em-
nøe aer iæd Rørberet paa Sørø, Norve og Norden, og idet
Brev heder desværre: "Soldaterne vil næst forbliue der nyle
Tegs, da Førhørskommisionen endnu ej paa frast Ravn tagt
Sagen op til Dom". Befrielsen af Baird til Sol-
daterne varer træffet hos Hovedbøgeren over Reichshæren
i Værsund, da Soldaterne ved deres Edmants, den 29 Januar,
1818 var paa legt, at tage mere Hest med sig, end for 8° Dags.
At Eged Landmark var Rede meget lidt, at denne Day i RR
Reichs Retsk formegen Rigge paa Bøgård, Ribnæs
Almoe, før man af hans Brev til Lars Olaf Godt, af 20
Januar 1817, hvor han paa det forbindende anmoder ham, om
at fornæstlig Mands, (hen aer da Storthingsmænd) der brygt fra
tag den mindste Del i det Opløb, at han nuu advare sine

Noblet, af pcamens de anden af Almuen, at do ikke videre
lager. Det i dette Oploeb end som gjort er, idet at hær figer i
Brenel til Steining: "Ged givt at denne eñhægeliig Gay maatte
pew til bider Rudolf for Brugunds Rebbeder Almuen og do vñi
Deltagere, end det er af formode."

Førhindnende langt udfew Venner, af munge af dem som havde
taget Del i Oplobet, blevet dømt til Slaveri pew Bergen-
hus Fortning, alt nylt pew 1 Aar, andre pew flere Aar, indtil
6 Aar; Rein Guardmand N. Rolvs Jord, som bleo overbevist
om, at have strandt da omfaldt Budsletter, for at sammen-
holde Almuen, blevet dømt til Slaveri pew Cortid, men
da han havde vred det nylt Aar, blevet han pew Chorthingrum
i Tönings Fortovs hus Kong Charls Johans ejendom Chr-
ched ejon, da alle Vidnesbyrd om Maaven, i anden Konfessor,
vennes til hans Fortid. Overafvarette Stoffen Emb-
lem pif Slaveri pew 3 Aar, Kastfornonen Johannes Kol-
denej pew 1 Aar, fordi han los Almuen pew Kujlen til A-
nerhjeld. Derneden i lagde da alle mere eller mindre Pen-
gebøder, saavob da som blevet dømt til Tongfel, som da

alle undre der kuge Del i Opløbet. Den dage Landmærke
Foreanstaltning fikke flere af de øvrige i København Cor til
mod Rønne, at blive hjemme paa deres Quare og brige tilkørsel i
Værelsen 1818, saafom Stoffen Emblem, Sygebyg Humpen,
og Johanne Salmundson Godt, jensens Dødsdag, medens at Niels
Klein Godt, som Foreudmænd for Opløbet, iifikt Cor til et
forlæst Arestet, da de varke paa Höestkirkedagen.

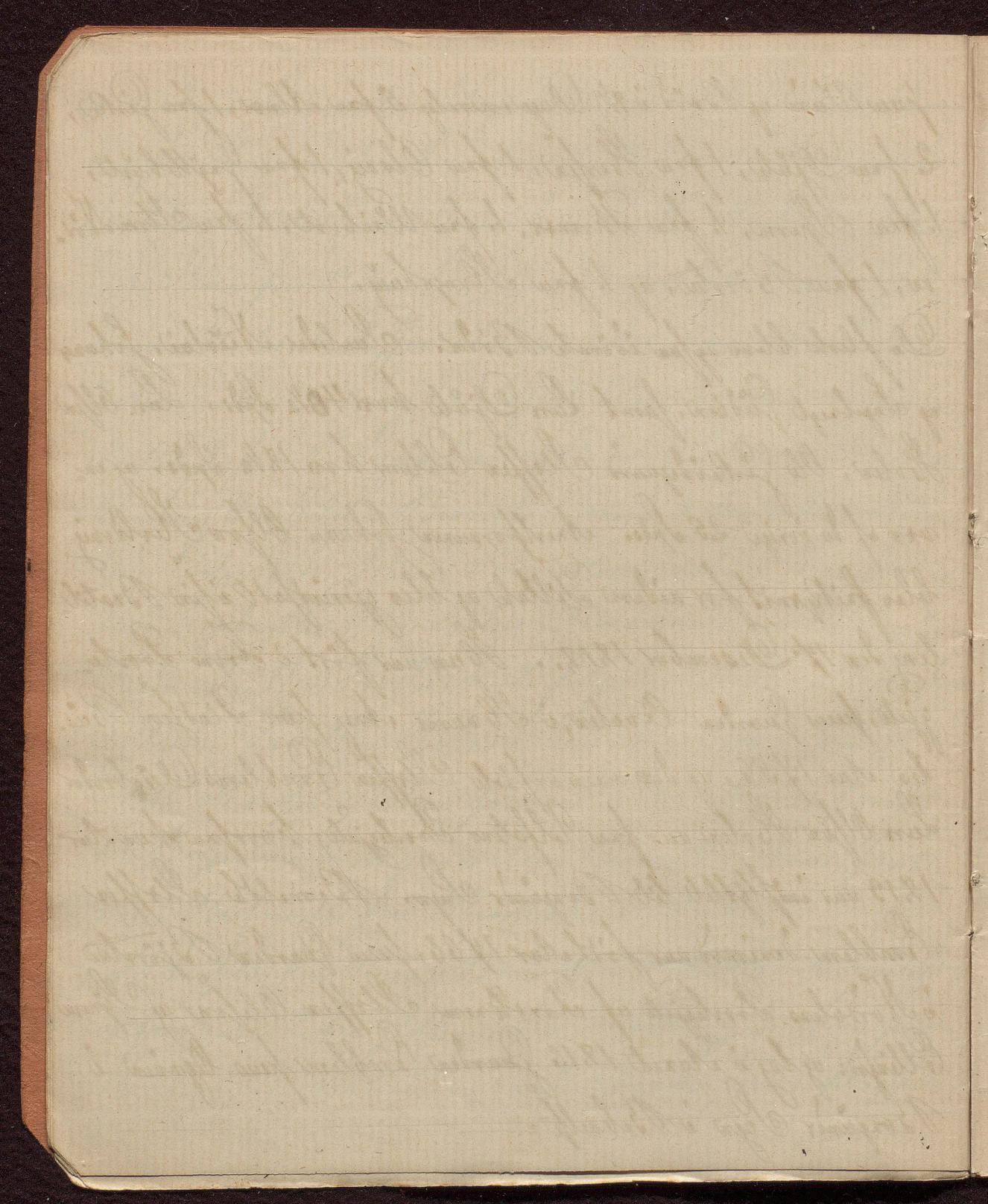
Sammest Aar, den 2de Juli tilskrev Stygden den nære Landmærke,
Dronningen til Borgåndes Ribbede, at han havde hørt, at de
3 overfor noede Konge fra Godt og Djælv, som havde fået
Tilledelse at blive hjemme paa deres Quare under tilkørsel, nu
havde til Hensigt at nægt til Borgånd, hvorfra han vieble
Relig har at beløje dem, ikke at nægt fra deres Quare, da de
imodført dale streg vil blive uvisse om hvilket. - Samme
Aar, den 13. Juli, hæstiller Stygden Landmærke, paa Opfor-
dning fra Nielsius Godt's Defensør H. B. Røring, til at
høje Amt, paa Belonning om bemeldt Arestet Nielsius Godt's
Dørholt til den omhundrede Dag. Samme Aar, den 14. August,
fikke Communaal for Valde Ribbede, Otto Glomsøe, Bro

frau drægd Lundmark, at han omtalte for Rigets Høiestreted om
men for Hovedmonden for døvantede Opføl. og Dommeren lød
sauledes: Nielsius Godt. Clavini paa Lærlid. Ingelsgaard og Jøhannes
Godt. Clavini paa 8° Åar. Lars Djæb 1½ Åar. Ole Eriksson GisR.
Jørgen ½ Åar. Knoppen Emblem 3 Åar. Lars Olaf Hølen
3 Åar. Åar 1818, den 24. August blevo de Simeon Christensen
indstillet paa 2° Lyngørbaad af forh. lib. Bergen. Sauledes
blev paa Ole Nilsen Brundals Baad, de 4. Aarslanten: Niels-
Eriksen Ersen Godt. Jøhannes Solmundson. Ingelsgaard Hansson og
Lars Ingelsgaardson Godt. (Djæb). Den anden Baad tilhørende
Onders Paulsen Hølen, havde fulgt: Knoppen Knoppen's
Emblem. Lars Olaf Hølen. Ole Eriksson GisR. Jørgen.
Enrico Thorstein Stoltz som var Toldat, blev i fond
lib. Bergen med de øvrige, da drægd Lundmark ei havde fået
nogen Bestemmelse fra Oberstlieutenant Wiflow.

At henført paa Vand og Brod, blev g. Mand dømt, nemlig:
6 frau Godt. 2 frau GisR og 1 frau SpilRevigjord, hvor paa
14 Dage; 17. Mand blev dommedebat henført i Tongaard

juu Vind up Brod i 8te Dage, nemlig 5' fraa Kloster, 1' fraa Kirke,
2' fraa Djæle, 1' fraa Højsæ, 1' fraa Ølsnæ, 1' fraa Grønbælt,
1' fraa Spentrup, 1' fraa Thorø, 1' fraa Viborg, 1' fraa Store Nør-
re, 1' fraa Rørstæd, og 1' fraa Kongshavn.

De fleste blevt uffra idømt Broder. Paulsen Nicolai, Johannes
og Engelbrekt Juulsen, samt den Djæle hvar 40½ spds., den Olfen
Hansen, den Gerdrudsgaard Steffen Ebbesen hvar 18½ spds., og en-
er af de øvrige 25 spds. Amerikanaa Johannes Olfen Kühnig
blev frikendt for neden Tidsskrift og blev gjenomført i sin Bestil-
ling den 1te December 1818.. Han var født i Kron Præst-
gjeld, juu Guarden Ørskov, i Skrumt Åby, juu Gladsaxe Bys-
ken d. 1te 1850, og den oven uafslutte Steffen Emblems Djælebroder.
Den Olfen Hansen var fraa Ulfstens Præstegjeld, hvorfra han den
1813 var indflyttet til Borgeruds By. Bevælkede Steffen
Emblem senere mod var født d. 1te 1806, juu Guarden Bjørstæd
i Nordolens Præstegjeld af den døde Steffen Olfen af Skrumt
Åby, og han i slutten 1816 Guarden Emblem juu Borgeruds i
Borgeruds By i Bebæk.

Øblerde Oplysninger af Peder Tjølling

John Tjølling, b. Den Kirkesanger Leidig blevtho var
Død i August 1878, blev Lores i Skodje Hovedsgård John
Eliusson Tjølling constitueret Kirkesanger i Skodje Sogn, i
 hvilken Tjenstion han var lig til Mitte af Julie Maaned
Aar 1880. John Tjølling var først paa Gaarden Skov Tjølling i
 Berneloh Skodje Sogn den Junii 1849, af Gudsbøgerfolket samme
 sted Elias Johnson og Thomasen Rasmussen født Svippe,
 alltså var han en Broderson af mig Peder Tjølling. Aar 1867,
 blev John Tjølling demidet fra Volden Lores Robe, og Aar 1869
 anført som konkluens Lores i Søtta Sogn i Romedal,
 og denne Tjølling var han i Etar. Aar 1872 giftes han sig
 med Signe Regine Anthonsdatter Ryrrvold i Søtta Sogn,
 en Dønnedatter af forhenværende Arthingmund Ole Solli.
 Aar 1875, blev John Tjølling anført som Robborer i Skodje
 Sogn i hvilken Stjenstion han var til Aar 1882, mens han kom
 dels til Peder og Brager og et Jordbrug i Store Tjølling. Han har
 ingen Barn.

Opbliv paa Thingebi Borgund Aar 1496.

Nylig har jeg haft Anledning til at gjøre Bekjentsskab med
 B. Min Brodersøn.

Sejn frae Fortida, der vistnuR minder storR om en histo-
resk Begevareheds forgaue i Borgund Fortgaard ved Hitter
af det 15de Aarhundrede, nemlig Ovespuldet paa den norske Reij,
med Her. Knut Hane deth 1496. Som bekjendt, skal
det noende Gaesfaldvær sket paa et fest Saetning etleds
paa Nordmøre, iden at man Røn gjekkingvor hidtil har
voret paa det nærmest, paa hvilketsted des her paa Nordmøre,
det noende Thing var sat, men derfor ikke hent Dayn er grebet
af Liffen; og det har vi ikke et korst af hv; saa har den noede
Begevareheds efter et Langførigheds forgaue paa Thinget i
Borgund. IugneD has vore opbearet hos en af de fôrste
sko gumb, og paa fordrivs rige Familiier, (Abelske - Christi) og
hos det fauleret quem i den frae Guder til Den gjenom flere
Aarhundreder, og lyder fauleret:

I Borgund Kirke var i Borv, lege endlib for et der Mann
skadet sin øje, en Tuvel, hvorpaa var malet en Kvinde lig Soren,
nemlig en edelig Dame, hvir Mann i gumb Dayn blev ihjel-
slaget i Fortgaarden af en Kvindefolk. Ovespuldet var sin
forfædligt, almen Trods, at Drabsforn var vildt geymt
i en av den vognlyst Kvindefolk i Fortgaarden, hvorfors den
droptes Dame med sine Døtre, født Anledning til bisindor.

skært Religj, ut legi Fløyta til Kirkens og skjæltte sig i Kirkens
Kjeller, hvorfra de i kirkens Kammor komme frem for Dagen, saue et
Tus Døgn. Og da ^{det} var opklaader for døgnen, at hender Måne var
blæn ekjøllsleya under Kumpa, bifflette han af giv en Del
Jordgrøde af andro Vorstipager til Borgunds Kirke, da han antog,
at det var Kirkens Hellighed, som tristede, der gjorde hende
saue, at det var Kirkens Hellighed med sin Mund, og til gengjeld lod man
hender Månen (Torsdag) besøke Kirkenet og oppført inn i
Kirken.

Seebider lyder, som utførte. Det mørkeleg Pagan, der som
sigt minst forsk om Busklegel saue Thinget fra Söndmøn,
hvor endt han af de forbiknede Bondar ble ikjøllsleya,
samst hans Enke og jord Orlando Luther, om han minst af andre
Bilder ved, at han ved den noeste anledning saue Grind af
hender Månes vollform. Dovmecado har skjønket hende
Jordgrøde af andro Vorstipager til mangs Kirkens Nordkappfelds,
hvorlik Söndmøn den gang hente, og er det mye brolig, at henn
i Borgunds og andre Kirkens saue Söndmøn sitt Land, men
som Corporen har voret skyndeløft nok ubru ut optymt;
Ran nedman med Kirkeluk, ut Alstads Kirke ved den østre
nring sitt en Røder etter Rødkr af Ølv, som endnu er

Lilsted. Thulka her Genero Nuon, fraen den sen Ind-
skriften.

Folge Etkebiskop Ola Engelberghus Preb Lib Etke
Bilde i Bergen, af 1st April 1534, forveller haer, at fornu
Aar, 1536, kom en Oddotess Rux under Anførelas af Thor
Rid, der fra gennem Billederne saue Røverne, liget sau
Bergen lib Skindkjim; des dera Voldsomhet afgave
vur lediget af Brundstiffelss. — Des er saaledes ikke
eigenhældt, at Røbsterne Borgard saue Sødmøn
af Ves i Rosendal, da bleve aforvalt, høie dette
iske vur sket før af Husefebern ud aar 1430. —

Sorthe. Under Næstionen, Aar 1744, saue Sorns Reiner
møn Jens Jørgen Heide Sorthe, blev Guarden Sorthe i
Møg Cug Røb af Gudleboen Hems Holtermoen
der samme stamages Røbde Guarden Sorthe med Knud Jø-
rgenson Høgh saue Solv, emod et Holtermoen paa fisk Gu-
den Hønkle med tilhørande Sorthele paa Selvå, sumt
30 Røgde i Møllemøn.

Nees Oli. Johnson sijen udgivne Norsk Haandbog i Kon
tag 90. sijer: at Pederets Reine var first saue Sødmøn,

Sæ er deth mindre i ejdett. Hæn var født Aar 1723, paa
Noegels Fortegnede i Rosendal, hvor hens Fader var Provst
paa Aar 1715 til 1728. Bevældt h. Teden Askevær Fader
kede Hens Askevær, og Noegels herde Olene Marie
Reichsbyg, h. Teden Askevær havde fraen Broderen
Johann, aefau 3 Søstre nemlig: Barbarae Marie, Anna
Luisa og Anna Petronille.

Hr. Christopher Teden fra Hjermua Isgaard til Brugaa,
født aar 1645 i Viborg Dio, død 1689, var som bekendt gift med
en Magdalene Rasmussen datter. Hæn var fund Galenris i Sæter
til den Nils Rasmussen fra Omist, der ved Kirke af 18 September
Aar 1715 Rigble Jørke 8. Væg i Disker Leiv, af Hr. Ne-
berd Rasmussen og Amtmaad Johannus Liljeas Røde Enke Disk-
leve Kæus. Aar 1713 paafølde bevældt Nils Rasmussen
Omist hæn 8. Væg Disker Leiv i Geib til sinen Christopher
Hjelm i Værlund. Dels var saaledes med bevældt sin Gustavus
Magdalene, al Hr. Hjermua sif i Hvidjell over Høngde
Jordgærd som han var Ejet af, og som dels efter hens Dio blev
solgt under Næbbia, dels tilb over som Aro til hens Birn
og hans Enke, kændt Magdalene Rasmussen datter.

Tra Brodij Sogns Maatskapsforening! 1884.
Brodij Sogns Maatskapsforenings Medlemmer, der idag
den 1te Februar ved fælles klæde blevne medlemmer
jeg, og heri fra herved ordnede gjennem den nærværende muntre
Rabominister Hr. Johan Petersen, af hvem bor for vor
elskede Konge Frederik 9. T. K. og tilledes fuldt Saastigni-
ngssy, fordi, at H. M. givaleder heri imod Rommen et spil
først Nakineelværke, dermed at han med lid formigst
former i vor offentlige by Rommen ikke bliver ved orov-
ne sig i den vante grævdvorde Folke Aghøj og Tilled.

Foreningens Medlemmer glæder sig ved at føle sig overbe-
sættet om, at H. M. er Rommen til den gunde Opfatning,
at fulde Overbevisning, at en Konge kan og skal være op-
rettholder bedste menighed, da det er en del af sit dømme
at man i St. Modtætte er Tilleds, vilde, Ueberegnelige
vende Folgerindstøtte. — Elsket Nordmændenes Konge!
Vi emirer med Hænde en snarlig Lösning af den Turhånd
der var forevigt ved næste højsvad mellem vor dømme og det
Beginnings af det hæaber vi, at vor Konge med Kraft, Vir-
dom, Kro og Sindighed, herefter vil arbeide for vor Folke
og Nordenslands Væl. — Denne Kongesamlingens Vigtige T. Tjälling

På den 7de Juli 1884, offondo Krøjic Kjøm Venstrefor
enig folgende Anrof til vor Konge H. M. ØRER den 2^{de}
Egelsø Hr. Statminister O. Ritter, (Stockholm)
Medlemmerne af Krøjic Venstreforening, samlet paa
den Krøjic, beder Dem Hr. Statminister, at udskriv
vor hæder os Røde Konge vor underskrift af Sybte Tuknum
mølighed for hans første Valg af Ministerium. Vi beder at
Tilføjeligt med bevere vor økse Krøjic og hans H.

Hørperi fraudest:

Era Den nuværende Statminister i Stockholm :

Gænstermed med den ønde Bestyrelse Namdømey i Krøjic
velp af den f. Danner Meunid, hvilic lig Hr. M. Krøjic
fromfor i den endtidsliche ledvalg, og her Hr.
M. nævngt paaledt mig obberedne Bestyrelsen Høiret
samme Tuk for samme.

Til Bestyrelsen for Krøjic Venstreforening.

Stockholm den 16de Juli 1884.

O. Ritter.

Era Krøjic Venstreforening

Til Statminister Ø. Duer.

Medlemmerne af Krøjic Venstreforening, samlet paa
Garden Krøjic den 7de Juli 1884, sender Dem vor Sybte

Tak for den vid De virkede som Borges og Ombedrund
om Mith, men mest tilsker vi Dem for at De har
introduceret i Det Indiske Ministerium, til hvilket vi har
følt Tildel. — Helt af ejderne til Dronnelands
Vob i Denes nye Stilling.

Hørpaa spandt Plakat med Dene:

Sid Bestyrelsa af Krigs-Ministrforening.

Bain Krigs-Ministrforening men Tak for vore best
Hilfer. Det var ikke ejdermen Fleks der dæv mig ind
i Rikets hærd. Enev jeg nagle etur ugi dengen til ejderen
af Romme over de vorste Krigs og Borges, da straks jeg
være fornæret. —

L. Dene

Dedagen den 29de August 1884. Iw Plakat med Dene ifølge
Ternersson Kom hjem til sin Gevad Solna i Krigs
Sag, for at ordne sine private Sager til at blive Op-
hørd i Christiania, men til en stor Del af Krigs
Sags Almød Antekningen til at afslagge Besøj med
Plakatdagens Gevad og holde ham for Højder, Tak og
Tusind tak, fordi at han havde imd i det fjerdens

Minesbrum og i dette høster den liberale Folkepr.
Den Forsamlingen ordnede sig til forlig Optog, gikk den
med enest flag i Hviden; Drenge og Pigerne, jævne Bister
af Forsamlingen op til Stabroaens Juurd. Efter at
Stabroaen var kommen ud paa Trappen, blev følgende
for Anterningen af Kirkesanger e Mørk Resett forfattet
Sang afsjæligen:

Melodi: Viß sollt paa Korsens Folget.

Velkommen sit Den Ane,

Vi hilser Dig idag.

Ie. 1. Uaevnos Riger Klarno,

Vib Frindia flag i flag.

Og stemmet end vor Tunge,

Kun simpelt er voet Ord.

Om Tuk vil vi Dig finge,

Vi ved, Du er forhaer.—

#

Tuk for Du Balde hør,

Tid hūw Rundohord gikk.
Det dundet Røjerter nørh,
At Fred penuug' vi fikk.
Nuv glæs from' nu slovner,

Og frigte Ridsvald ei.

Men Diu, ' Dix Maestby Coner,
Var mid at vifv Vi.

Nuv fromtrændt John tilleg pæv Døfumlingens
Veyn ughenvende folgen's. Då lib Kubreudsen:
Hr. Pletronius.

Der hev vonet en skærp Skrid's deth Land, Skrid om
Forstænderhaug Hæodelha af vor dyreste Eie, vor etor-
feling af 1814. Denav Skrid, Den uvhæle Demoralis-
zend pæv Landet udvikling, Den Reinde blivs sterlig
i jeno Folges, um den fikk Sid til at udvikle sig vi-
vere. Vi juu, om ikke Klært, faend og fyr en Del
Skridens skældige etøger; vi hvilkt sammen, men vi
førgede over der væar! De glemmede, legt højet,

I Telegraphisk Budsakale fra Norsk til Nordrup:
Det givende Ministerium er udmønt. Samme
Arbeide mellem Statrmeglerne var opnauet, og i gumb
Norge blev der givet en Lige. — Det var ikke den
glede et det var den. Dorsamling er modt frem heri dag, og
viel jeg giv Torsamlingens Tysk hilfe Dem Hr.
Statraad og Kommer hjem, og viel vi nu gøre om God
og Lykke for Dronleien nede et 3 Gangs 3 Hjørne for
Hr. Statraad Dene.

Statraadens Læsse i den Røde og Røde Dorsamling for den Højeste af Opmarksmændene idag vis
stede; skyndt han endnu i Handling ei havde gjort
sig vordig til den maahte Treskjinnelse. Det var ikke
lyst men Pleigt som var det bestemmede lige over for
Overlegelsen af dette aarværdighed og vanskelige Statraads
embete. Det er en Pleit dag, et hun i Udførelsa af
dette Embets Plejter ei kan gjore alle til det, men hun
kan, og skal have uspise om sine Kollegier, den

nedligste Villie af fromme Ordenslandets Vol; og
hvor vilde oppfordret Forsamlingen til med ham, utrope
Anbefoliget Hærne for Ordenslandet.

Der efter hækkede Forsamlingen med Visor og Heide
brod, hvorfra enhver af Forsamlingens lærlige Statuer
den med Hænden gikk. Da Forsamlingen havde sagt
Farevel og lagde afstev, afgang men Tungev:

Sæ vi elster dette dende: —

Peder Tylling

Invent Kneb Muns Husekne Anne Minderman, var
foren med hør blev gift med Høf Mun, Kommerjompas
hos Kong Christian den 5te Olrikke Grevinde Danneskiold-
-Sønn, og blev hør forst forlæst med Niels Brock,
som ved hænd Bisland blev befriet til Caproft
til Tyrnor. Hør blev han indtagen af sin Skammende
Enke, og døde hænd, nægtet hørns Troldhånd Brogens
Biskop forbids Vielse. Folgen blev, at Brock blev
affast fra sit Embete.

Hr. Christoffer Petersen Hjermann, Signeprest til Bor.
Gjennom år 1645; til sin Død 1689 var giftmed en Magne-
the Rasmussdatter Semid, en Søster til den Nils Rasmus-
son Semid, der ved Kirke af 18. September 1711, gav hon Abert
Skriver og Sophie Haas. Enke efter Edmund Janus Lilien-
Mjölk, bleb Eier af jordene 8 Vager i Tistebu, som bemed-
te Nils Rasmussen Semid, Aar 1713, etter folge pensjon til
Hr. Jørgen Hansson Höglund i Växjö.

Med overbemeld til sin Hustrue Magne the Rasmussdatter
Semid, fikk følger Hr. Christoffer Hjermann en Monge
af sit egen halvt Gjengodt; desiblandt Guarden Spillkronig,
fordiun Spillkronnick; som han brøg fra i Tistebu til
Borgunds Præstegard. — Under Nærlinen gav Hr. Hjermann
stow Gode, Aar 1691 og 1692, var det, at flere Bond her gav
Bondmøn, særifrom Hr. Ol. Larsen Abelseth tilhørlig sig at
slott Antal Guarden, særifrom Solari, Sorke o.m.f.

Peder Tjälling

